Vlaanderen
is landbouw & visserij

© Hans Hillewaert – ILVO

ILVO Mededeling 220
september 2016

VOORTGANGSRAPPORT EFFECTEN BAGGERLOSSINGEN

periode 1 januari - 30 juni 2016

ILVO
Instituut voor landbouw-
en visserijonderzoek

www.ilvo.vlaanderen.be

Voortgangsrapport
Effecten baggerlossingen
periode 1 januari – 30 juni 2016

ILVO MEDEDELING 220

september 2016

ISSN 1784-3197

Wettelijk Depot: D/2016/10.970/220

Bavo De Witte

Gert Van Hoey

Lisa Devriese

Kris Hostens

Voortgangsrapport Effecten baggerlossingen, periode 1 januari – 30 juni 2016

\2

Inhoud

1 Inleiding 5
2 Reguliere monitoring 5
3 Beleidsondersteunende taken 6
3.1 Afgeronde taken 6
4 Output 6
5 Planning 6
5.1 Algemeen 6
5.2 Planning Biologische Monitoring 6
5.3 Planning Chemische Monitoring 6
6 Referenties 7

\4

1 INLEIDING

Dit rapport beschrijft de stand van het onderzoek naar de effecten van baggerlossingen voor de periode januari 2016 – juni 2016. Het onderzoek werd uitgevoerd bij ILVO-onderzoeksafdeling Aquatisch milieu en kwaliteit. Het omvat reguliere taken waarbij veranderingen in het marien ecosysteem ten gevolge van baggerlossingen in het Belgisch Deel van de Noordzee opgevolgd worden door het opmeten van biologische populatieparameters, van fysische en chemische parameters en door het inventariseren van visziekten. Daarnaast werden voor 2014-2016 9 extra beleidsondersteunende taken naar voren geschoven ter ondersteuning van de algemene monitoring en ter optimalisatie van de impactevaluatie.

2 REGULIERE MONITORING

Tijdens het voorjaar 2016 was er een staalnamecampagne van 1 week (29/02/2016 – 04/03/2016) met de R.V. Belgica. Macrobenthos en het sediment werden bemonsterd met een Van-Veengrijper (0,1 m^2). Voor monstername van epibenthos en demersale vissen werd gebruik gemaakt van een 8m garnalenboomkor met een fijnmazig net (20 mm in de kuil). Een overzicht van de bemonsterde gebieden met de exacte coördinaten wordt gegeven in het Belgica cruiserapport. Tabel 1 geeft een overzicht van de verwerkingsstatus van de reguliere taken, opgesplitst per analyse. De resultaten worden gepubliceerd in het eerstvolgende syntheserapport.
De analyse van chemische parameters gebeurde met methodes, gebaseerd op de OSPAR JAMP Guidelines. Volgend op de audit van 23/02/2016 kreeg de PAK biota analyse een Belac accreditatielabel. Hierdoor is de analyse van PAK sediment, PAK biota alsook de bepaling van het gehalte aan totale lipiden gebaseerd op de methode van Smedes uitgevoerd met gevalideerde methodes geaccrediteerd conform ISO/IEC 17025.

Voor de evaluatie van externe visziekten en parasieten werden de ICES richtlijnen toegepast (Bucke et al., 1996).

Voor de analyse van de biologische parameters werd gewerkt volgens de vastgelegde protocols (ISO16665 voor macrobenthos; eigen protocol voor epi- en demersale vis) binnen het ANIMALAB accreditatie systeem van ILVO.

Tabel 1. Status van de reguliere monitoringsactiviteiten

Analyse/activiteit	Periode	Status
PCB/OCP - sediment	Najaar 2015	Afgewerkt
PCB/OCP – biota	Najaar 2015	Afgewerkt
	Voorjaar 2016	Afgewerkt
PAK – sediment	Najaar 2015	Afgewerkt
PAK – biota	Najaar 2015	Afgewerkt
	Voorjaar 2016	Lopend
Zware metalen – sediment	Najaar 2015	Lopend
Zware metalen – biota	Najaar 2015	Lopend
	Voorjaar 2016	Lopend
Visziekten – Schar en Wijting	Voorjaar 2016	Afgewerkt
Macrobenthos	Geen stalen momenteel	
Epibenthos-demersale vis	Voorjaar 2016	Afgewerkt

3 BELEIDSONDERSTEUNENDE TAKEN

3.1 AFGERONDE TAKEN

Taak 5a (opstellen functional traits benthos); 5b (terreinproef), taak 5c (MSFD), taak 5d (epi- en vis lange termijn), 5F (gebruik van gezondsheidsindex op vis), en taak 5H (SPI monitoring) zijn afgerond (De Witte et al., 2014, 2015) en opgenomen in het syntheserapport 2016. De resultaten van Taak 5E (nieuwe contaminanten en toxiciteit) en Taak 5G (aanwezigheid marien afval) zijn eveneens opgenomen in het syntheserapport. Taak 5E wordt verdergezet in het nieuwe actieplan 2017-2022. Taak 5G wordt voor 2017-2022 opgenomen in de routinemonitoring.

4 OUTPUT

De Witte, B., Ruttens, A., Ampe, B., Waegeneers, N., Gauquie, J., Devriese, L., Cooreman, K., Parmentier, K. The chemical status of pollutants in Belgian marine sediments: importance of pollution control measures, chemosphere, 156, 172-180.

5 PLANNING

5.1 ALGEMEEN

- In het najaar (20 september 2016 – 7 oktober 2016) zal er een biologische en chemische monitoringscampagne plaatsvinden. Maar door technische problemen met de Belgica, komt deze campagne in het gedrang en zal er mogelijks een onvolledige monitoring uitgevoerd kunnen worden.

5.2 PLANNING BIOLOGISCHE MONITORING

De activiteiten in het 2de semester van 2016 zullen zich focussen op volgende aspecten:

- Afwerken van onze bijdrage aan het syntheserapport 2016
- Verwerking macrobenthos, epibenthos en vis najaarscampagne 2016
- Opstellen actieplan 2017-2022
- Presentatie op de North Sea Conference (November 2016) over de evaluatie van de dumping activiteit in een MSFD-context.

5.3 PLANNING CHEMISCHE MONITORING

Voor het 2de semester 2016 zijn volgende activiteiten ingepland:

- Afwerking chemische analyses voorjaarscampagne 2016 - start chemische analyses najaarscampagne 2016
- Rapportering van het syntheserapport 2016
- Emerging contaminants: opstart analyse ter bepaling van antifoulingproducten in mariene sedimenten

6 Referenties

Bucke, D., Vethaak, D., Lang, T., Mellergaard, S.,1996. ICES TIMES nr 19. Common diseases and parasites of fish in the North Atlantic: training guide for identification.

De Witte, Bavo; Van Hoey, Gert; Devriese Lisa; Hostens, Kristian; Robbens, Johan, 2014. Voortgangsrapport effecten baggerlossingen periode 1 juli 2013- 31 december 2013. ILVO mededeling 155

De Witte, Bavo; Van Hoey, Gert; Devriese Lisa; Hostens, Kristian; Robbens, Johan, 2015. Voortgangsrapport effecten baggerlossingen periode 1 juli 2014- 31 december 2014. ILVO mededeling 181

Contact

Bavo De Witte, Wetenschappelijk onderzoeker
Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek
Dier
Ankerstraat 1
8400 Oostende
T +32 59 56 98 64
bavo.dewitte@ilvo.vlaanderen.be

Vermenigvuldiging of overname van gegevens toegestaan mits duidelijke bronvermelding.

ILVO

Aansprakelijkheidsbeperking

Deze publicatie werd door ILVO met de meeste zorg en nauwkeurigheid opgesteld. Er wordt evenwel geen enkele garantie gegeven omtrent de juistheid of de volledigheid van de informatie in deze publicatie. De gebruiker van deze publicatie ziet af van elke klacht tegen ILVO of zijn ambtenaren, van welke aard ook, met betrekking tot het gebruik van de via deze publicatie beschikbaar gestelde informatie.
In geen geval zal ILVO of zijn ambtenaren aansprakelijk gesteld kunnen worden voor eventuele nadelige gevolgen die voortvloeien uit het gebruik van de via deze publicatie beschikbaar gestelde informatie.

ILVO

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek
Burg. Van Gansberghelaan 92
9820 Merelbeke - België

T +32 9 272 25 00
ilvo@ilvo.vlaanderen.be
www.ilvo.vlaanderen.be